

חולין דף ל'

פסח שנמצא ושחטו בלא עקירת שמו
הגמרא ממשיכה לדון בעניין המחלוקת אם ישנה לשחיטה תחילה ועד סוף'. הקשה רב

אידי בר אבין, ממה ששנינו, פסח שאבד בארבעה עשר והקריב אחר תחתיו ונמצא הראשון במועד ושחטו לשמו על החמץ, פטור כיון שלא בזמנו לשמו פסול. ואם שחטו שלא לשמו אלא לשם שלמים, חייב שפסח לאחר זמנו קרב שלמים. ומשמע שאם שחט בסתם פטור, כיון שלא יצא משם פסח אלא בעקירה. והרי פסח בשאר ימות השנה כשר לשלמים? אמר רבי חייא בר גמדא, נזרקה תשובה מפי חבורה ואמרו: באמת אין צריך עקירה, וכאן מדובר כשהיו בעלים בפסח ראשון טמאי מתים, והוא עומד להקרבה בפסח שני ולכן רק אם פירש עקרו מפסח. אם אומרים 'ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף', לכן צריך עקירה כיון שנפסל מתחלת שחיטה. אלא אם אומרים אינה לשחיטה אלא בסוף, הרי כששחט מעט כבר אינו ראוי להקרבה בפסח שני ונדחה מפסח, וממילא יהיה לשלמים גם בלא עקירה? ענה לו אביי, אמנם נדחה מפסח, אבל מדמי פסח לא נדחה ועל אף שהתחיל לשחוט עדיין עומד למכירה כדי שמדמיו יקנו קרבו פסח. ואם תאמר שצריכים שתהיה ראויה לעמוד שיעריכוה, הרי שנינו, שחט בה שנים או רוב שנים ועדיין היא מפרכסת, הרי היא כחיה לכל דבריה.

צריך שחיטה הדומה לחץ שתהא מפורעת
אמר רב יהודה אמר רב, השוחט בשנים ושלושה מקומות, שחיטתו כשרה. וכאמרת

את השמועה לפני שמואל, אמר לי: צריכים שהשחיטה תהיה מגולה וניכרת במקום אחד. ואף רבי שמעון בן לקיש אמר, מנין לשחיטה שהיא מפורעת? שנאמר: "חץ שחוט לשונם מרמה דִּבְרִי" ושחיטה צריך שתהא דומה לחץ שאינו חותך בשני מקומות. הקשה רבי אלעזר מהמשנה להלן, שנים או חזין בסכין ושוחטים, אפילו אחד מלמעלה ואחד מלמטה, שחיטתו כשרה. ולכאורה הכוונה שלשניהם שני סכינים, והרי אין כאן שחיטה מפורעת? אמר לו רבי ירמיה, משנתינו בסכין אחד ושני בני

אדם. אמר לו רבי אבא, והרי הברייתא על המשנה אומרת 'אין חוששין שמא יטרפו זה על זה'. אם מדובר בשני סכינים מובן שיש לחשוש שכל אחד יסמוך על חברו ולא ישחוט רוב. אלא אם מדובר בסכין אחת, היה לתנא לומר 'שמא ידרוסו זה על זה'²¹⁵? אמר לו רבי אבין²¹⁶, אכן יש לשנות 'אין חוששין שמא ידרוסו זה על זה'.

הקשה רבי אבין, ממה ששנינו, שחט את הוושט למטה ואת הקנה למעלה, או את הוושט למעלה ואת הקנה למטה שחיתתו כשרה. והרי צריך שחיטה מפורעת? והוא עצמו ענה, מדובר כששחט באלכסון שכולה במקום אחד והיא כשחיטה מפורעת.

מביאה הגמרא מקרה ששור נשחט בשנים ושלשה מקומות, ובא רב יצחק בר שמואל בר מרתא, וקנה ממעולה שבבשר זה. אמר לו רבי זירא, בכך שקנית את הבשר למדתנו רבינו, שכוונת המשנה ב'שנים אוחזין בסכין', בשני סכינין ושני בני אדם.

החליד את הסכין בין סימן לסימן תחת העור כשרה. אמר רב יהודה אמר רב, החליד את הסכין בין סימן לסימן ופסקו, פסולה. תחת העור,

כשרה. שואלת הגמרא, והרי שנינו כן במשנה להלן 'או שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו לתחתון כהלכתו, אלא שהחליד וחזר והוציא את הסכין וחתך העליון כדרכו. רבי ישבב אומר נבלה ומטמאה, רבי עקיבא אומר טרפה? עונה הגמרא, שמהמשנה הייתי אומר שרק מלמטה למעלה פסולה שלא עשה כדרך שחיטה, אבל מלמעלה למטה שעשה כדרך שחיטה יהיה כשר? לכן השמיע שרק תחת העור כשרה.

אמרו מבית מדרשו של רב, תחת העור איני יודע. והסתפקו מה הדין לבי רב אם כרך מטלית סביבות צוארה או ששחט תחת צמר מסובך האם רק בגופה אמרו שאינם יודעים או אף בדבר שאינו מגופה כן? תיקו²¹⁷.

הסתפק רב פפא, שט רוב סימנים בהכשר ואחר כך החליד במיעוט סימנים, האם הוכשר בשחיטת רוב סימניו? או שלכל הפעולה יש שם

215 דמתוך שזה מושך לכאן וזה לכאן ושניהם דוחקים סכין על הצואר – יש לחוש שלא יתיוו הראש בבת אחת. רש"י.

216 עמוד ב'.

217 וכל תיקו דאיסורא – לחומרא. רש"י.

של שחיטה אחת? תיקו.

משנה

השוחט שני ראשים כאחד, שחיטתו כשרה. שנים אוחזים בסכין ושוחטים בהמה אחת, אפילו אחד למעלה ואחד למטה שחיטתו כשרה.

התיו את הראש בבת אחת בלא הולכה, היא 'דרסה' הפסולה, וצריך שיעור שהסימנים נחתכים במשיכה זו לבדה. היה שוחט והתיו את הראש בהבאה ראשונה ולא הספיק להוליך או להיפך, אם יש בסכין מלא צואר כשרה. היה שוחט והתיו שני ראשים בבת אחת, אם יש בסכין מלא צואר אחד ויש בו כדי לשחוט במשיכה בלא דרסה, כשרה. אבל אם אין אורך הסכין אלא כעובי הצואר או חוץ לצואר משהו פסולה. במה דברים אמורים? שהוליך ולא הביא, או הביא ולא הוליך. אבל אם הוליך והביא, אפילו כל שהוא בסכין איזמל דק וקטן מאד, כשרה.

גמרא

המקור לשחיטה במשיכה אמר שמואל, למדים שצריכים שחיטה על ידי משיכה מהכתוב: "חץ שחוט לשונם מרמה דבר", כשם שחץ הולך על ידי משיכה, אף שחיטה במשיכה. תנא דבי רבי ישמעאל, ממה שנאמר: "ושחט" אין 'ושחט' אלא ומשך, וכן הוא אומר: "זהב שחוט" שכשהזהב רק הוא נמשך, ואומר "חץ שחוט לשונם מרמה דבר". ומבארת הגמרא, שאם היה כתוב רק "זהב שחוט" הייתי אומר שרק 'זהב שחוט' שנמשך כחוט הוא לשון משיכה אבל לא לשון 'שחט'? לכן נאמר 'חץ שחוט לשונם'.

שחיטה על ידי זריקת חץ רבא בדק לרבי יונה בר תחליפא חץ שאין בו פגימה, ושחט בו עוף תוך כדי שעף. שואלת הגמרא, ואולי לא נשחט אלא נחתכו סימניו ב'חלדה'? עונה הגמרא, שרואים שהנוצה שסביב הצואר חתוכות, ומוכה שהחץ לא נכנס מבפנים. שואלת הגמרא, והרי צריך לכסות דמו, והרי לא ניתן לכסותו סת כך, שהרי אמר רבי זירא אמר רב, השוחט צריך שיתן עפר תיחוח גם תחת מקום ששוחט לפני שנופל הדם, וגם עפר למעלה, שנאמר: "וכסוהו בעפר" משמע כולו טמון בעפר? עונה הגמרא, או שהיה כותש

עפר כל הבקעה, או שהיה עפר תיחות ומזמנו לכך.

